

APOCALÍPTICA

ELS RASTRES DE LA MORT A TRAVÉS DE LA HISTÒRIA, SEGLES XVI-XVIII

Amb el títol *Apocalíptica*, l'Arxiu Històric de Girona mostra des de mitjan octubre i fins al 16 de gener del 2009 una interessant exposició creada al voltant d'un tema que a tots ens afecta: la mort. La mostra, duta a terme per un grup d'investigadors gironins, entre els quals hi ha el nostre company de revista en Salvador Vega, intenta aclarir amb naturalitat i rigor com, quan i de què morien els nostres avantpassats dels segles XVI al XVIII.

Gràcies a una complexa barreja de tècniques d'història, paleopatologia i arqueologia, l'exposició posa l'espectador per testimoni del diàleg que es proposa entre els textos que es troben als nostres arxius referents a la mort i les restes òssies dels museus, enfrontant-los en un petit espai amb uns plafons amb textos molt aclaridors i en vitrines on s'exposen restes humanes antigues, cada una amb interessants particularitats.

Els resultats són sorprenents, i la passejada per l'exposició esdevé agradable i enriquidora, fins al punt que es fa curta. No sé si encara hi sereu a temps, però jo aconsellaria a qui no l'hagi vista que, per poc que pugui, s'acosti a l'Arxiu Històric de Girona, a la plaça de Sant Josep. L'entrada és lliure, i, a part d'ampliar coneixements, segur que en aquesta mostra hi trobareu alguna cosa que us sorprendrà.

QUICO FERRER

UN CADÀVER EXQUISIT

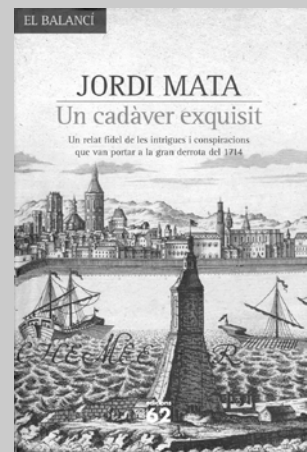
«En Jesús Arguimbau, un pagès jove i ben plantat de Verges, després de perdre tot el que tenia en el bombardeig d'aquell llunyà 27 de maig de 1694, va travessar embogit el Ter i es va plantar enmig d'un paisatge dantesco per intentar rampinyar el que fos d'aquell garbuix de cossos sanguinolents, animals moribunds i milers de mosques que espesseïen l'enrarit ambient deixat per la descomunal batalla que s'acabava de lliurar. Les tropes franceses del duc de Noailles havien esmicolat el desordenat exèrcit espanyol en la que més tard s'anomenaria «batalla del Ter» i gaudien de via lliure per a avançar cap a Girona, que cauria pocs dies després.

Tot això succeïa dins el marc de la Guerra dels Nou Anys, i el pobre Jesús Arguimbau poc podia imaginar en aquell moment que la seva vida donaria un gir espectacular al cap de pocs dies. Després d'un llarg rosari de casualitats i peripècies, va tenir la sort o la desgracia d'anar a parar al Palau Reial de Madrid, reconvertit en un dels múltiples criats del rei Carles II.»

Amb aquesta historia comença la novel·la *Un cadàver exquisit*, de Jordi Mata, escriptor barceloní guanyador de nombrosos premis literaris, entre els quals cal destacar el Premi Sant Jordi de 1996 amb l'obra *El misteri de Berlín*.

L'Espanya dels darrers Àustries és el cadàver exquisit a què fa referència el títol del llibre, un imperi en decadència però amb suficients riqueses en forma de colònies a Amèrica, Àfrica i Itàlia per a temptar les potències de l'època.

El vergelut Jesús Arguimbau és un dels personatges ficticis que Jordi Mata fa servir per a teixir la trama d'una novel·la que descriu amb imparcialitat i rigor els fets reals que, amb la mort

sense descendència de Carles II, propiciaren l'arribada al tron d'Espanya del primer Borbó, Felip V.

La lectura de l'obra és ben recomanable, en primer lloc perquè aporta una nova visió a aquesta important etapa que desembocaria en la gran derrota catalana de 1714, en segon lloc perquè intenta reflectir amb neutralitat i perspectiva els interessos dels uns i dels altres, i en tercer lloc perquè, entre els personatges, hi ha un interessant, encara que imaginari, avantpassat nostre.

El llibre ha estat editat el març del 2008 per Edicions 62 dins la col·lecció «El Balanci».

QUICO FERRER

L'ESCALA DES DE L'EMPOSTISSAT. HISTÒRIA DE LA PRINCIPAL DE L'ESCALA I LES ALTRES COBLES LOCALS

En la segona meitat del segle XIX, a l'Empordà i al Rosselló es va produir la transformació de la primitiva cobla de tres quartans en una cobla simfònica, fet liderat sobretot per Pep Ventura, que a part fou el compositor de les primeres sardanes llargues tal com les coneixem ara. I és ben sabut també pels lectors de País Petit (vg. el núm. 9, secció «Ressenyes») que un vergelità, Miquel Pardas, fou el col·laborador imprescindible perquè les noves sardanes de l'avi Pep fossin ballades a les places. La nova sardana va esdevenir un ball de moda i popular, cosa que va fer que durant la primera meitat del segle XX apareguessin en moltes viles i ciutats de la nostra comarca una gran quantitat de cobles. Tots els vergelitans hem sentit a parlar de l'Emporitana, la Vergelitana i la Victòria, les cobles vergelitanes que van compartir aquest període d'auge de la nostra música i la nostra dansa.

Tot esperant que algun dels historiadors vinculats a la nostra vila es decideixi a fer-ne una monografia, ens haurem de conformar a llegir aquesta magnífica obra d'investigació que l'escalenc Jordi Gallegos ha fet sobre les cobles de

l'Escala, amb abundants referències a les cobles dels pobles del voltant i que es diu *L'Escala des de l'empostissat. Història de La Principal de l'Escala i les altres cobles locals*.

El llibre és de lectura fàcil i sempre ben guarnida d'imatges i anècdotes, però també de documentació; així, doncs, podríem dir que Jordi Gallegos ha sabut lligar el rigor amb l'amenitat, amb la finalitat de divulgar la feinada que l'historiador seriós que porta a dintre ha anat fent al llarg de més de dos anys. Són pràcticament 600 pàgines amb unes 200 il·lustracions, que fan del llibre un referent per a les futures versions de la història del fet musical i festiu empordanès.

El llibre uneix dues èpoques d'esplendor per a la música de cobla, ja que La Principal de l'Escala torna a ser una de les cobles habituals de les ballades de sardanes als nostres pobles gairebé cent anys després de la seva primera etapa. Ara, com en la primera meitat del segle passat, les cobles experimenten un dels seus millors moments, tant per la quantitat de formacions que hi ha en actiu com per la qualitat musical que tenen. Llàstima que la situació en què es troba la dansa no pugui rebre els mateixos qualificatius!

JORDI ROCA I ROVIRA

JOSEP M. BELLAPART PUIG
AUTO AGRICOLA BELLAPART

Ctra. C-31 de Torroella a Verges, km. 354,5 - Tel. i Fax 972 78 05 48
 17134 CANET DE LA TALLADA (girona)

LA FONDA MAS PI

La revista *Gavarres* ha dedicat el número 13 (primavera-estiu 2008) al tema «Tavernes i hostals». La publicació fa un repàs nostàlgic de les tavernes i fondes més emblemàtiques de les nostres contrades, algunes encara al peu del canó i d'altres que ja han passat a millor vida. Entre aquestes no hi podia faltar la Fonda del Mas Pi de Verges, de la qual el nostre company de redacció Salvador Vega fa un retrat precís.

També dins aquest mateix número podem gaudir de l'acurada descripció que en Salvador fa de Canet, un indret que per als vergelitans ens és ben proper, tant físicament com emocionalment.

No és pas la primera vegada que citem la revista *Gavarres*, una publicació que en poc temps s'ha convertit en una eina bàsica per a la preservació d'uns coneixements que estan a punt de perdre's sobre un territori i la seva gent, i també per a la conservació i difusió d'aquest espai que va des de l'Ardenya fins al Montgrí, passant per les Gavarres i el Baix Ter.

Una vegada més aprofitem l'oportunitat per a aconsellar qui no conegui aquesta revista que hi faci un cop d'ull, perquè de ben segur que hi trobarà alguna cosa d'interès sobre la nostra terra i la seva gent.

QUICO FERRER

PLANXA I PINTURA
C/ Girona, 39
Tel. 972 78 01 96

CEPSA
E.S. VERGES

Tel. 972 78 01 34

**PERRUQUERIA
DOLORS**

C/ Progrés, 11 - 17142 VERGES
Tel. 972 78 00 36

SERRALLERIA
 Jaume

JAUME DARNACULLETA LLORENS

Disseminat
Tel. 972 78 03 10 - 972 78 08 29
VERGES (Girona)